

Na podlagi prvega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10–ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU–1G in 65/14) ter v skladu z drugim odstavkom 10. člena in drugim odstavkom 77. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o sistemih brezpilotnih zrakoplovov

1. DEL

Splošne določbe

1. člen

(vsebina)

(1) Ta uredba določa splošne tehnične in operativne pogoje za varno uporabo brezpilotnih zrakoplovov, sistema brezpilotnih zrakoplovov in letalskih modelov ter pogoje, ki veljajo za osebe, ki sodelujejo pri upravljanju teh zrakoplovov in sistemov.

(2) Določbe te uredbe veljajo za sisteme brezpilotnih zrakoplovov z vzletno operativno maso do 150 kg, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(3) Določbe te uredbe ne veljajo za sisteme brezpilotnih zrakoplovov, kadar se le-ti uporabljajo za vojaške, carinske, policijske, iskalne, reševalne in gasilske dejavnosti, dejavnosti obalnih služb ali podobne dejavnosti oziroma službe (v nadaljnjem besedilu: državne aktivnosti).

(4) Ne glede na 3. odstavek tega člena, se leti s sistemi brezpilotnih zrakoplovov za izvajanje državnih aktivnosti, izvajajo skladno s postopki in predpisi, ki veljajo za splošni zračni promet (v nadaljnjem besedilu: GAT) znotraj zračnega prostora Republike Slovenije, predpisanimi v 2. delu te uredbe.

(5) Določbe te uredbe ne veljajo za brezpilotne zrakoplove, katerih kinetična energija ne presega 79 J.

(6) Določbe te uredbe ne veljajo za sisteme brezpilotnih zrakoplovov, kadar se uporabljajo v zaprtem nejavnem prostoru.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. Agencija je Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije;

2. Brezpilotni zrakoplov je zrakoplov, namenjen izvajanju letov brez pilota ali drugih oseb, ki je bodisi daljinsko krmiljen bodisi programiran in avtonomen;

3. Globalni navigacijski satelitski sistem (v nadaljnjem besedilu: GNSS) je globalni navigacijski sistem, s pomočjo katerega sprejemnik določa svoj geografski položaj z uporabo podatkov iz satelita;

4. Letenje v vidnem polju (VLOS) je izvajanje letov s sistemom brezpilotnega zrakoplova, pri čemer ima upravljavec sistema brezpilotnega zrakoplova (v nadaljnjem besedilu upravljavec) neprekinjen vizualni stik z brezpilotnim zrakoplovom brez uporabe optičnih ali elektronskih pripomočkov. Kontaktne leče ali korekcijska očala se po tej uredbi ne štejejo kot optični pripomočki;

5. Izvajanje letalskih dejavnosti je uporaba sistema brezpilotnega zrakoplova, za plačilo ali brez njega, kadar gre za potrebe opravljanja nalog iz zraka (npr. snemanje iz zraka, oglaševanje iz zraka, nadzor iz zraka, protipožarna zaščita, proženje plazov, letenje v znanstveno-raziskovalne namene, letenje za televizijske in filmske potrebe in potrebe poročanja, letenje za potrebe posebnih dogodkov in podobno). Za izvajanje letalske dejavnosti se ne šteje, če se dejavnost opravlja za lastne (nekomercialne) namene z letalskim modelom operativne mase do 5 kg po omejitvah, ki veljajo za letalske modele;

6. Vzletna operativna masa brezpilotnega zrakoplova je masa brezpilotnega zrakoplova v trenutku vzleta (TOM). V primeru zrakoplova, ki je lažji od zraka, se namesto operativne mase uporabi masa volumna zrakoplova oziroma vsota mase izpodrinjenega zraka in mase zrakoplova v pogojih mednarodne standardne atmosfere;

7. Operater sistema brezpilotnega zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: operater) je fizična ali pravna oseba, ki izvaja letalske dejavnosti s sistemom brezpilotnega zrakoplova, pri čemer mora biti operater brezpilotnega zrakoplova sposoben v vsakem trenutku prekiniti programiran in avtonomen let in v celoti prevzeti kontrolo upravljanja nad brezpilotnim zrakoplov;

8. Področje letenja je zračni prostor, v katerem se izvaja let brezpilotnega zrakoplova;

9. Pomožni objekti so staje, deponije, hangarji, skladišča in podobno, ki niso namenjeni stanovanjski rabi;

10. Pridruženi opazovalec je oseba, ki pomaga upravljavcu pri izvajanju letov s sistemom brezpilotnega zrakoplova, kadar upravljavec upravlja brezpilotni zrakoplov z uporabo sistema za prikaz pogleda iz zrakoplova (FPV);

11. Upravljavec sistema brezpilotnega zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) je oseba, ki upravlja sistem brezpilotnega zrakoplova, pri čemer mora biti upravljavec brezpilotnega zrakoplova sposoben v vsakem trenutku prekiniti programiran in avtonomen let. Upravljavec se šteje kot vodja zrakoplova, skladno z določbami Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo);

12. Skupina ljudi je zbiranje oseb zaradi izvajanja kulturne, športne, zabavne, izobraževalne, verske ali druge aktivnosti, izražanja mnenj ali druge aktivnosti, katere se udeleži večje število oseb, ali zaradi uporabe javnih prostorov kot so plaže, zabavišni parki in podobno. Za večjo število oseb se šteje več kot 12 oseb;

13. Sistem brezpilotnega zrakoplova (UAS) je sistem za izvajanje letov z zrakoplovom brez pilota, ki je bodisi daljinsko krmiljen bodisi programiran in avtonomen. Sestavljen je iz

brezpilotnega zrakoplova in drugih komponent za upravljanje ali programiranje, ki so nujne za upravljanje brezpilotnega zrakoplova s strani ene ali več oseb;

14. Sistem za prikaz pogleda iz zrakoplova (FPV) je sistem, ki s pomočjo vgrajene kamere in prikazovalnika na tleh upravljavcu omogoča prikaz pogleda iz zrakoplova;

15. Letalski model je brezpilotni zrakoplov, namenjen izključno rekreaciji in športu.

3. člen

(klasifikacija brezpilotnih zrakoplovov, s katerimi se izvajajo letalske dejavnosti)

Brezpilotni zrakoplovi, s katerimi se izvajajo letalske dejavnosti, se glede na operativno maso delijo na:

- razred 5: do vključno 5 kilogramov;
- razred 25: nad 5 do vključno 25 kilogramov;
- razred 150: nad 25 do 150 kilogramov.

4. člen

(klasifikacija področja letenja)

Glede na izgradnjo, naseljenost in prisotnost ljudi, so področja letenja razdeljena v naslednje razrede:

- razred I – področje, kjer ni objektov in kjer ni ljudi, razen upravljavca in osebja, ki je nujno potrebno za letenje;
- razred II – področje, kjer se nahajajo pomožni objekti ali objekti, ki niso namenjeni bivanju ljudi in kjer ni ljudi, razen upravljavca in osebja, ki je nujno potrebno za letenje. Dovoljen je samo občasni prehod, brez zadrževanja ljudi na tem področju (kolesarji, sprehajalci ipd.);
- razred III – področje, na katerem so objekti, primarno namenjeni za stanovanje, poslovanje ali rekreacijo (stanovanjske zgradbe, stanovanjske hiše, šole, pisarne, športni objekti, parki in podobno) ali, na katerem so objekti nizke gradnje, na katerih se nahajajo ljudje (avtoceste in podobno);
- razred IV – področje ožjih urbanih con (središča mest, naselja in kraji).

5. člen

(kategorizacija izvajanja letalskih dejavnosti)

(1) Kategorija izvajanja letalskih dejavnosti je določena s stopnjo tveganja, ki jo letalska dejavnost predstavlja za okolico, skladno z Dodatkom 1 te uredbe »Kategorije letalskih dejavnosti«, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se letenje nad skupino ljudi ali nad industrijskim področjem, kjer v primeru padca brezpilotnega zrakoplova obstaja možnost vžiga ali eksplozije, šteje za izvajanje letalskih dejavnosti kategorije D.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se izvajanje letalskih dejavnosti v sistemu za prikaz pogleda iz zrakoplova (FPV) šteje za izvajanje letalskih dejavnosti kategorije D.

6. člen

(letenje z letalskim modelom)

Letenje z letalskim modelom je dovoljeno na področjih letenja razreda I in II.

7. člen

(obvezno zavarovanje)

(1) Operater mora skleniti zavarovanje za sistem brezpilotnega zrakoplova v skladu s predpisom, ki ureja obvezna zavarovanja v prometu.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora lastnik letalskega modela za letenje skleniti zavarovanje v skladu s predpisom, ki ureja obvezna zavarovanja v prometu, kadar se to zahteva.

8. člen

(uporaba radiofrekvenčnega spektra)

(1) Operater mora pridobiti dovoljenje za uporabo radiofrekvenčnega spektra na podlagi zakona, ki ureja elektronske komunikacije, in v skladu s tehničnimi omejitvami, ki so navedene v načrtu uporabe radijskih frekvenc, kadar se to zahteva.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora lastnik za letenje z letalskim modelom pridobiti dovoljenje za uporabo radiofrekvenčnega spektra na podlagi zakona, ki ureja elektronske komunikacije, in v skladu s tehničnimi omejitvami, ki so navedene v načrtu uporabe radijskih frekvenc, kadar se to zahteva.

(3) Upravljavci so dolžni izmenjati informacije o rabi frekvenčnega spektra.

9. člen

(identifikacija brezpilotnega zrakoplova)

(1) Brezpilotni zrakoplov, ki se uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti, in letalski model z operativno maso, ki presega 5 kg, morata imeti pritrjeno negorljivo identifikacijsko ploščico.

(2) Brezpilotni zrakoplovi za izvajanje letalskih dejavnosti, in letalski modeli z operativno maso, ki znašata od 1 do 5 kg, morata imeti pritrjeno identifikacijsko nalepko.

(3) Brezpilotni zrakoplov, ki se uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti, mora označiti operater.

(4) Letalski model označi njegov lastnik.

(5) Negorljiva identifikacijska ploščica ali nalepka vsebuje naslednje podatke:

a) v primeru brezpilotnega zrakoplova, ki se uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti, identifikacijsko oznako brezpilotnega zrakoplova v skladu z osmim in devetim odstavkom tega člena,

b) v primeru brezpilotnega zrakoplova, ki se uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti ali letalskega modela, ime, naslov in kontaktne informacije operaterja ali lastnika, kot je zahtevano,

(6) Negorljiva identifikacijska ploščica ali nalepka je ustrezne velikosti, ki omogoča jasno identifikacijo in je trajno pritrjena.

(7) Operater sistema brezpilotnega zrakoplova za izvajanje letalskih dejavnosti ali lastnik letalskega modela je dolžan zamenjati negorljivo identifikacijsko ploščico ali nalepko takoj ob spremembi podatkov iz petega odstavka tega člena ali v primeru poškodbe, zaradi katere je neprepoznavna, ali v primeru izgube.

(8) Identifikacijsko oznako za brezpilotni zrakoplov, ki služi za izvajanje letalskih dejavnosti kategorije D, dodeli agencija.

(9) Identifikacijsko oznako določi operater brezpilotnega zrakoplova, ki se uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti kategorij A, B in C, tako, da se identifikacijska oznaka ne sme pričeti z veliko črko »D«.

2. DEL **Pravila letenja**

10. člen

(veljavnost predpisov)

(1) Letenje brezpilotnega zrakoplova se izvaja v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo pravila letenja in določbami te uredbe.

(2) V primeru, da ta uredba določa drugačna pravila letenja, ki jih urejajo veljavni predpisi, ki urejajo pravila letenja, se uporablja ta uredba.

11. člen

(splošni pogoji za letenje brezpilotnih zrakoplovov)

(1) Upravljavec mora zagotoviti, da se let brezpilotnega zrakoplova izvaja na način, ki ne pomeni nevarnosti za življenje, zdravje ali premoženje ljudi zaradi udarca ali izgube nadzora nad sistemom brezpilotnega zrakoplova, in ne ogroža ali moti varnosti v zračnem prometu, javnega reda in miru.

(2) Upravljavec mora:

(a) zagotoviti, da se let brezpilotnega zrakoplova odvija podnevi, ponoči pa s predhodnim dovoljenjem agencije, če za to obstaja utemeljena operativna potreba,

(b) pred letom preveriti in se prepričati o pravilnem delovanju sistema brezpilotnega zrakoplova,

(c) pridobiti vse potrebne informacije za načrtovani let in se prepričati, da meteorološke in druge razmere v območju letenja zagotavljajo njegovo varno izvedbo,

(d) zagotoviti, da je vsa oprema ali tovor na brezpilotnem zrakoplovu pritrjen tako, da ne more odpasti,

(e) zagotoviti, da se brezpilotni zrakoplov med vzletanjem ali pristajanjem varno izogne vsem oviram v zraku in na tleh,

(f) med letom zagotoviti varno razdaljo brezpilotnega zrakoplova od ljudi, živali, objektov, vozil, plovil, drugih zrakoplovov, cest, železniških prog, vodnih poti ali daljnovodov, ki ne sme biti manjša od 30 metrov,

(g) zagotoviti, da je minimalna oddaljenost brezpilotnega zrakoplova od skupine ljudi 150 metrov,

(h) zagotoviti, da se let brezpilotnega zrakoplova odvija znotraj vidnega polja upravljavca in na oddaljenosti ne več kot 500 m od upravljavca,

(i) zagotoviti, da se let brezpilotnega zrakoplova odvija zunaj kontroliranega zračnega prostora do višine 150 metrov, ali do 300 metrov nad terenom po predhodnem dovoljenju agencije za določeno in objavljeno področje letenja,

(j) zagotoviti, da se let brezpilotnega zrakoplova odvija v coni letališkega prometa izven radija 5 km od referenčne točke letališča (ARP) do višine 45 metrov, višje pa s predhodnim dovoljenjem pristojne službe zračnega prometa,

(k) zagotoviti, da se let brezpilotnega zrakoplova odvija največ do višine horizontalne, bočne in priletno-vzletne omejitvene ravnine letališča oziroma bočne in priletno-vzletne omejitvene ravnine vzletišča, razen v primerih, ko so posebej predvideni postopki za letenje brezpilotnih zrakoplovov opredeljeni v navodilih obratovalca letališča oziroma vzletišča za uporabo letališča oziroma vzletišča,

(l) zagotoviti, da med letom iz brezpilotnega zrakoplova ne padajo predmeti, razen letalskega modela, ki lahko v zraku izpusti drug letalski model,

(m) zagotoviti, da se letenje ne izvaja na širšem območju izvajanja državnih aktivnosti,

(n) zrakoplovi splošnega letalstva imajo vedno prednost pred brezpilotnimi zrakoplovi. Upravljavec sistema brezpilotnega zrakoplova ali pridruženi opazovalec, ko se izvaja letenje v sistemu za prikaz pogleda iz letala (FPV), morata opazovati drug zračni promet. V primeru konflikta mora upravljavec sistema brezpilotnega zrakoplova takoj pričeti z manevri za zagotovitev ustreznega horizontalnega ali vertikalnega razdvajanja.

(3) En upravljavec lahko istočasno upravlja en brezpilotni zrakoplov.

12. člen

(letenje z uporabo sistema za prikaz pogleda iz zrakoplova (FPV))

(1) Letenje v sistemu za prikaz pogleda iz zrakoplova (FPV) se lahko izvaja izključno z letalskim modelom ali pri izvajanju letalskih dejavnosti v skladu z operativnim priročnikom, v katerem se opredelijo dodatni pogoji glede oddaljenosti in vizualnega kontakta pridruženega opazovalca z brezpilotnim zrakoplovom.

(2) Upravljavec lahko izvaja lete samo v spremstvu pridruženega opazovalca.

(3) Upravljavec je dolžan pridruženega opazovalca seznaniti z vsemi pomembnimi podrobnostmi načrtovanega leta, najmanj z višino in načrtovano zračno potjo.

(4) Pridruženi opazovalec je dolžan ves čas leta vzdrževati neprekinjen vizualni stik z brezпилotnim zrakoplovom in opozarjati upravljavca na vsa odstopanja od načrtovanega leta, možne kršitve minimalne razdalje in ga obveščati o drugih zadevah, pomembnih za varno izvajanje leta.

(5) Pridruženi opazovalec in upravljavec morata biti med letom na razdalji, ki omogoča nemoteno glasovno sporazumevanje brez tehničnih pripomočkov.

3. DEL **Izvajanje letalskih dejavnosti**

13. člen

(pravica do izvajanja letalskih dejavnosti)

(1) Operater lahko izvaja letalske dejavnosti kategorije A in B, če je pred pričetkom izvajanja letalske dejavnosti agenciji predložil Izjavo, ki je določena v 18. členu te uredbe. Agencija na podlagi prejete izjave izda potrdilo.

(2) Operater lahko izvaja letalske dejavnosti kategorije C, če ima izdelan operativni priročnik in je pred izvajanjem letalskih dejavnosti agenciji predložil Izjavo, kot predpisuje 18. člen tega uredbe. Agencija na podlagi prejete izjave izda potrdilo.

(3) Operater lahko izvaja letalske dejavnosti kategorije D, če je pred tem pridobil dovoljenje agencije.

14. člen

(Izvajanje letalskih dejavnosti)

(1) Upravljavec sistema brezпилotnega zrakoplova izvaja letalske dejavnosti skladno z veljavno zakonodajo in določbami letalskega priročnika ali navodili proizvajalca za uporabo.

(2) Operater mora pri izvajanju letalskih dejavnosti za nameravano kategorijo izvajanja letalskih dejavnosti zadostiti operativnim in tehničnim zahtevam, navedenim v Dodatku 4 te uredbe »Operativne in tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti«, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Ne glede na 2. odstavek tega člena mora operater sistema brezпилotnega zrakoplova, ki se uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti v kategoriji D in katerega operativna masa je nad 25 kilogramov, ali operater sistema brezпилotnega zrakoplova, ki se uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti, katerega operativna masa je nad 40 kilogramov ne glede na kategorijo, zadostiti operativnim zahtevam, navedenim v Dodatku 4 te uredbe »Operativne in tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti«, in pogojem, predpisanim s Pravilnikom o ultralahkih letalnih napravah, razen določbam, ki urejajo zahteve za testne pilote, ki morajo ustrezati sprejemljivim načinom skladnosti, ki jih določi agencija.

(4) Ne glede na točki (f) in (g) drugega odstavka 11. člena te uredbe se lahko izvajanje letalskih dejavnosti sistema brezпилotnih zrakoplovov izvaja tudi na manjših razdaljah od predpisanih, če operater predhodno pridobi dovoljenje agencije.

(5) Ne glede na točko (h) drugega odstavka 11. člena te uredbe se lahko izvajanje letalskih dejavnosti sistema brezpilotnih zrakoplovov izvaja tudi na večjih razdaljah od predpisanih in zunaj vidnega polja upravljavca, če operater predhodno pridobi dovoljenje agencije.

(6) Ne glede na točko (l) drugega odstavka 11. člena te uredbe se lahko izvajanje letalskih dejavnosti sistema brezpilotnih zrakoplovov z namenom odmetavanja predmetov v letu izvaja, če operater predhodno pridobi dovoljenje agencije.

15. člen

(obveznosti operaterja)

(1) Operater imenuje osebo, ki je odgovorna za aktivnosti operaterja.

(2) Operater mora pred izvajanjem letalskih dejavnosti o nameravani letalski dejavnosti obvestiti agencijo.

(3) Operater mora vzpostaviti sistem poročanja o dogodkih, povezanih z varnostjo v zračnem prometu, v skladu z veljavno zakonodajo.

(4) Operater mora vzpostaviti sistem vodenja in hrambe zapisov o letu, ki vsebujejo najmanj naslednje podatke:

(a) datum leta;

(b) čas začetka in konca izvajanja letalskih dejavnosti in trajanje leta;

(c) ime in priimek upravljavca, ki je opravil let;

(d) lokacijo izvajanja letalskih dejavnosti;

(e) klasifikacijo področja letenja;

(f) operativno maso brezpilotnega zrakoplova;

(g) opombe o dogodkih, za katere operater oceni, da so pomembni za izvajanje letalskih dejavnosti.

(5) Zapisi o letu se morajo hraniti najmanj dve leti od datuma leta.

(6) Operater mora pred izvajanjem letalskih dejavnosti kategorije C ali D oceniti potrebo in v nujnih primerih opraviti aktivnosti, povezane z upravljanjem tveganj.

(7) Upravljanje tveganj mora vključevati identifikacijo nevarnosti, oceno tveganja, po potrebi pa tudi ukrepe za zmanjšanje tveganj na sprejemljivo raven.

(8) Za dokumentiranje opravljenega postopka upravljanja tveganj lahko operater uporabi obrazec iz Dodatka 3 te uredbe »Dnevnik tveganj za izvajanje letalskih dejavnosti«, ki je sestavni del te uredbe.

(9) Zapisi o upravljanju tveganj se morajo hraniti najmanj dve leti od datuma prenehanja izvajanja letalskih dejavnosti, na katere se nanašajo.

(10) Zaradi zagotavljanja varnosti upravljavcev in pridruženih opazovalcev morata biti na doseg gasilni aparat in avtomobilska prva pomoč, upravljavci in pridruženi opazovalci pa morajo nositi varnostni telovnik žive barve ves čas delovanja ter morajo zavarovati področje izvajanja dejavnosti z ustreznimi napisi.

16. člen

(operativni priročnik)

(1) Operativni priročnik vsebuje najmanj naslednja področja in navodila:

- (a) vsebina;
- (b) številka spremembe in seznam veljavnih strani;
- (c) dolžnosti in odgovornosti osebja, ki je vključeno v aktivnosti operaterja;
- (d) standardni operativni postopki;
- (e) vzdrževanje sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (f) postopki v sili;
- (g) postopki v primeru nesreč ali resnih incidentov;
- (h) kontrolni liste za kritične faze leta;
- (i) omejitve izvajanja letalskih dejavnosti;
- (j) obveščanje;
- (k) upravljanje tveganj;
- (l) usposobljenost izvajalca;
- (m) vrste in roki za hranjenje zapisov.

(2) Operater poskrbi, da je operativni priročnik stalno usklajen z veljavnimi predpisi in sprejemljivimi načini skladnosti, ki jih predpiše agencija ter določbami letalskega priročnika ali navodil proizvajalca za uporabo.

(3) Operater zagotovi, da ima osebje dostop do operativnega priročnika.

(4) Osebje operaterja pozna tiste dele priročnika, ki se nanašajo na njihove naloge.

(5) Operater izvaja aktivnosti v skladu z določbami operativnega priročnika.

17. člen

(analiza okvar in njihov vpliv)

(1) Operater opravi analizo okvar pomembnejših komponent/funkcij sistema brezpilotnega zrakoplova, kadar je to treba, skladno z zahtevami iz Dodatka 4 te uredbe »Operativne in tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti«.

(2) Operater opravi analizo okvar pomembnih funkcij/sistema brezpilotnega zrakoplova, ki pokaže, ali bo okvara posamezne komponente ali funkcije povzročila prenehanje delovanja pomembne funkcije/sistema brezpilotnega zrakoplova.

(3) Operater s preizkušanjem preveri delovanje sistema brezpilotnega zrakoplova v primeru posamezne okvare ter se prepričati, da so pomembne funkcije/sistemi podvojeni in da bo v primeru okvare samodejno ali po ukazu upravljavca začel delovati nadomestni sistem ali da obstaja način delovanja v sili, s katerim se lahko nadomesti delovanje sistema ob okvari (npr. z ročnim upravljanjem).

(4) Opravljena analiza okvar in njihovega vpliva ter konfiguracija sistema brezpilotnega zrakoplova, za katero je opravljena analiza, morata biti dokumentirani na obrazcu iz Dodatka 5 te uredbe »Obrazec analize okvar in njihovega vpliva«, ki je sestavni del te uredbe.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena operaterju ni treba s preizkušanjem dokazovati delovanja sistema brezpilotnega zrakoplova v primeru posamezne okvare pomembne funkcije/sistema, če ima dokumentacijo proizvajalca, v kateri sta opredeljena okvara in njen vpliv.

(6) Operater mora ob vsaki spremembi brezpilotnega zrakoplova, ki vpliva na delovanje pomembnih funkcij/sistema brezpilotnega zrakoplova, opraviti analizo okvar in njihovega vpliva, da bi lahko upošteval vpliv določene spremembe.

(7) Veljavno analizo okvar sistema brezpilotnega zrakoplova je treba hraniti najmanj 6 mesecev po prenehanju izvajanja letalskih dejavnosti s tem sistemom brezpilotnega zrakoplova.

18. člen

(izjava operaterja)

(1) Operater, ki namerava izvajati letalske dejavnosti, izjavlja, da je usposobljen in da prevzema odgovornost glede izvajanja letalskih dejavnosti s sistemom brezpilotnih zrakoplovov, da sistem brezpilotnega zrakoplova, s katerimi namerava izvajati letalskih dejavnosti, izpolnjuje veljavne tehnične zahteve ter da bo izvajal letalske dejavnosti v skladu z določbami te uredbe.

(2) Izjavo je treba vložiti na obrazcu iz Dodatka 2 te uredbe »Obrazec Izjava za izvajanje letalskih dejavnosti s sistemi brezpilotnih zrakoplovov«, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Operater mora:

(a) skrbeti za skladnost z veljavnimi zahtevami in podatki, vsebovanimi v izjavi,

(b) v primeru sprememb takoj obvestiti agencijo z Izjavo o spremembah in

(c) obvestiti agencijo, ko trajno preneha izvajati letalske dejavnosti.

19. člen

(odobritev agencije)

(1) Kadar je s to uredbo predpisano, da je treba pridobiti dovoljenje za izvajanje letalskih dejavnosti s sistemom brezpilotnega zrakoplova, mora operater agenciji predložiti:

(a) ime in naslov vlagatelja zahteve;

(b) opis nameravanih izvajanj letalskih dejavnosti;

(c) število in vrste sistema brezpilotnih zrakoplovov, ki jih bo uporabil pri izvajanju letalskih dejavnosti v okviru zahtevanega dovoljenja;

(d) dokazila o izpolnjevanju operativnih in tehničnih zahtev za izvajanje letalskih dejavnosti;

(e) fotografije sistema brezpilotnih zrakoplovov, ki jih bo uporabil;

(f) dokumentacijo o oceni tveganja nameravanih izvajanj letalskih dejavnosti;

(g) operativni priročnik;

(h) izjavo, predpisano v 18. členu te uredbe, za pridobitev dovoljenja za izvajanje letalskih dejavnosti kategorije D.

(2) Agencija določi način predložitve zahteve za pridobitev dovoljenja za izvajanje letalskih dejavnosti s sistemi brezpilotnih zrakoplovov.

(3) Za potrebe izdaje dovoljenja lahko agencija opravi nadzor operaterja in zahteva izvajanje demonstracijskih letov.

(4) Dovoljenja iz točke (a) drugega odstavka 11. člena in četrtega, petega in šestega odstavka 14. člena te uredbe se izdajo v primeru utemeljene operativne potrebe in za obdobje, ki ga agencija šteje kot ustreznega, ob upoštevanju ravni ocenjenega tveganja, ki ga postopki predstavljajo za območje, na katerem se izvajajo.

20. člen

(obvezna dokumentacija pri izvajanju letalskih dejavnosti)

Upravlavec mora pri izvajanju letalskih dejavnosti imeti pri sebi naslednje dokumente:

(a) letalski priročnik ali navodila proizvajalca za uporabo sistema brezpilotnega zrakoplova;

(b) izvirnik ali overjeno kopijo dovoljenja za izvajanje letalskih dejavnosti, kadar je zahtevano;

(c) zavarovalno polico, kadar je zahtevano;

(d) dodatno poleg dokumentov iz prejšnjih točk, za kategorije izvajanja letalskih dejavnosti A in B, dokazilo o poznavanju veljavnih predpisov na področju letalstva, o psihofizični sposobnosti in usposobljenosti za upravljanje s tipom/modelom sistema brezpilotnega zrakoplova v skladu z Dodatkom 4 te uredbe »Operativne in tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti«;

(e) dodatno poleg dokumentov iz točk (a) do (c) tega člena, za kategorije izvajanja letalskih dejavnosti C in D:

- operativni priročnik;
- dokaz o usposobljenosti za upravljanje sistema v skladu z Dodatkom 4 te uredbe »Operativne in tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti«;
- potrdilo o opravljenem izpitu iz poznavanja pravil letenja, ki ga izda Agencija, pri čemer agencija imetnikom pilotskih licenc lahko prizna posamezne vsebine;
- dokaz o psihofizični sposobnosti za upravljanje sistema brezpilotnega zrakoplova, v skladu z Dodatkom 4 te uredbe »Operativne in tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti«.

21. člen

(akti agencije)

Agencija predpiše podrobne tehnične zahteve k tej uredbi skladno s 179.i členom Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/2010-UPB4).

4. DEL

NADZOR NAD IZVAJANJEM TE UREDBE IN KAZENSKE DOLOČBE

22. člen

(nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe izvaja agencija.
- (2) Nadzor nad izvajanjem določb 11. in 20. člena te uredbe izvaja tudi policija.

23.člen

(prekrški)

- (1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje lastnik letalskega modela, ki je fizična oseba, če izvaja lete v nasprotju s 6. členom te uredbe.
- (2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje lastnik letalskega modela, ki je pravna oseba, če izvaja lete v nasprotju s 6. členom te uredbe.

24.člen

(prekrški)

- 1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje operater ali lastnik letalskega modela, ki je fizična oseba, če nima sklenjenega zavarovanja v skladu s 7. členom te uredbe.
- (2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje operater, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

25. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje operater ali lastnik letalskega modela, ki je fizična oseba, če uporablja radio frekvenčni spekter brez dovoljenja za njegovo uporabo (8. členom te uredbe).

(2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje operater, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

26. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje operater ali lastnik letalskega modela, ki je fizična oseba, če ne označi brezpilotnega zrakoplova v skladu z 9. členom te uredbe.

(2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje operater, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

27. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje upravljavec, ki je fizična oseba, če let brezpilotnega zrakoplova izvaja v nasprotju s splošnimi pogoji za letenje z brezpilotnimi zrakoplovi (11. člen te uredbe).

(2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje operater, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

28. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje upravljavec ali pridruženi opazovalec, ki je fizična oseba, če sistem za prikaz pogleda iz zrakoplova (FPV) uporablja v nasprotju z 12. členom te uredbe.

(2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje operater, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

29. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje operater, ki je fizična oseba, če izvaja letalsko dejavnost v nasprotju s 13. ali 14. členom te uredbe.

(2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje upravljavec, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

30. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje za prekršek operater, ki je fizična oseba, če v nasprotju s 15. členom te uredbe:

- ne imenuje osebe, ki je odgovorna za aktivnosti operaterja,
- o nameravani letalski dejavnosti ne obvesti agencije,
- ne vzpostavi sistema poročanja o dogodkih, povezanih z varnostjo,
- ne vzpostavi sistema vodenja in hrambe zapisov, ali
- ne zagotavlja varnosti upravljavcev in pridruženih opazovalcev.

(2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje za prekršek upravljavec, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

31. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 800 evrov se kaznuje upravljavec, ki je fizična oseba, če pri izvajanju letalskih dejavnosti nima pri sebi dokumentov v skladu z 20. členom te uredbe.

(2) Z globo od 500 do 1500 evrov se kaznuje operater, ki je pravna oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 400 do 1200 evrov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo od 300 do 1200 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

32. člen

(začetek veljavnosti)

(1) Ta uredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Z dnem uveljavitve te uredbe se preneha uporabljati 174. člen Pravilnika o letenju letal (Uradni list SFRJ, št. 10/79, 4/83, Uradni list RS, št. 18/01 – ZLet, 72/03, 51/07 in 17/15).

Št.

Ljubljana, dne
EVA 2016-2430-0045

Vlada Republike Slovenije
Dr. Miroslav Cerar
Predsednik

Dodatek 1

Kategorije izvajanja letalskih dejavnosti

Razred področja izvajanja letenja

Razred sistema

brezpilotnega zrakoplova

	I	II	III	IV
5 TOM(1) ≤5kg	A	A	B	C
25 5>TOM≤25	A	B	C	D
150 25>TOM<150	B	C	D	D

Opomba (1): TOM – vzletna operativna masa brezpilotnega zrakoplova

Dodatek 2

Obrazec Izjave za opravljanje letalskih dejavnosti
s sistemi brezpilotnih zrakoplovov

IZJAVA

V skladu z Uredbo o sistemih brezpilotnih zrakoplovov /

Operater /

Ime:

Kraj in naslov, kjer ima operater sedež ali poslovni naslov, in kraj in naslov opravljanja storitev /

Ime in kontaktni podatki odgovornega vodje /

Letalske dejavnosti /

Datum pričetka izvajanja letalskih dejavnosti / datum pričetka veljavnosti sprememb /

Kategorija izvajanja letalskih dejavnosti /

Tip sistema(-ov) brezpilotnih zrakoplovov, identifikacijske oznake (če obstajajo) in glavna baza /

Izjave /

Vsi poleti se bodo izvajali v skladu z določbami Uredbe o sistemih brezpilotnih zrakoplovov in drugimi veljavnimi predpisi /

Opomba / : Samo za izvajanje letalskih dejavnosti kategorij A in B

Operativni priročnik je usklajen z veljavnimi zahtevami, predpisanimi z Uredbo o sistemih brezpilotnih zrakoplovov /

Opomba / : Samo za izvajanje letalskih dejavnosti kategorij C in D

Vsi poleti bodo opravljeni v skladu s postopki in navodili operativnega priročnika /

Opomba / : Samo za izvajanje letalskih dejavnosti kategorij C in D

Sistem brezpilotnega zrakoplova, s katerim se izvajajo letalske dejavnosti, izpolnjuje tehnične zahteve iz Dodatka 5 Uredbo o sistemih brezpilotnih zrakoplovov /

Sistem brezpilotnega zrakoplova bo upravljal oseba, ki izpolnjuje pogoje, predpisane z Uredbo o sistemih brezpilotnih zrakoplovov /

Operater bo Agencijo za civilno letalstvo obveščal o vsaki spremembi, ki bi vplivala na podatke te izjave /

Operater jamči za pravilnost podatkov v tej izjavi /

Datum, ime in podpis odgovornega vodje /

Dodatek 3

Dnevnik tveganj za izvajanje letalskih dejavnosti

Aktivnost/Dejavnost/Proces

Nevarnost	Ocena tveganja ob obstoječih varnostnih ukrepih			Ocena tveganja po ukrepih za zmanjšanje tveganja			
Nevarni dogodek / končna posledica	Verjetnost za dogodek	Resnost posledic dogodka	Ocena tveganja	Ukrepi za zmanjšanje tveganja	Verjetnost za dogodek	Resno posledic dogoc	Ocena tveganja

Verjetnost za dogodek

Resnost posledic dogodka	Zelo neznatna (1)	Neznatna (2)	Redka (3)	Občasna (4)	Pogosta (5)
Neznatna (E)	1E	2E	3E	4E	5E
Majhna (D)	1D	2D	3D	4D	5D
Znatna (C)	1C	2C	3C	4C	5C
Nevarna (B)	1B	2B	3B	4B	5B
Katastrofalna (A)	1A	2A	3A	4A	5A

Dodatek 4

Operativne in tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti

Operativne zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti				
Kategorija dejavnosti	A	B	C	D
Zahteva	dopolnjenih 16 let		dopolnjenih 18 let	
Starost operaterja				
Psihofizične sposobnosti	Izjava operaterja ali Zdravniško spričevalo razreda I, II ali LAPL ali Zdravniško potrdilo o zdravstveni sposobnosti za upravljanje vozil kategorije B, ki se izdaja voznikom, ki niso poklicni vozniki, in ki ni starejše od 5 let		Zdravniško spričevalo razreda I, II ali LAPL ali Zdravniško potrdilo o zdravstveni sposobnosti za upravljanje vozil kategorije B, ki se izdaja voznikom, ki niso poklicni vozniki, in ki ni starejše od 5 let	
Poznavanje veljavnih predpisov v letalstvu	Izjava operaterja ali Potrdilo o opravljenem izpitu, ki ga izda Agencija		Potrdilo o opravljenem izpitu, ki ga izda Agencija	
Usposobljenost za upravljanje sistema	Izjava operaterja			

Tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti				
Kategorija operacij	A	B	C	D
Zahteva				
Sistem upravljanja	Šifriran digitalni prenos podatkov z neposredno povezavo med kontrolno postajo in sprejemnikom s samodejno izbiro frekvence brez motenj	Šifriran digitalni prenos podatkov z neposredno povezavo med kontrolno postajo in sprejemnikom s samodejno izbiro frekvence brez motenj – umetna stabilizacija, razen za naravno stabilna letala in cepeline	Šifriran digitalni prenos podatkov z neposredno povezavo med kontrolno postajo in sprejemnikom s samodejno izbiro frekvence brez motenj – umetna stabilizacija ter navigacija za povratek domov (RTH)	Šifriran digitalni prenos podatkov z neposredno povezavo med kontrolno postajo in sprejemnikom s samodejno izbiro frekvence brez motenj – umetna stabilizacija ter navigacija za povratek domov (RTH)
Prikaz telemetrijskih parametrov	Se ne uporablja	Moč radijskega signala, napajalna napetost, poraba elektrike	Moč radijskega signala, številka GNSS satelita, napajalna napetost, poraba elektrike, oddaljenost in smer operaterja, višina, hitrost, smer, prikaz okvar / delovanja rezervnega sistema	Moč radijskega signala, številka GNSS satelita, napajalna napetost, poraba elektrike, oddaljenost in smer operaterja, višina, hitrost, smer, prikaz okvar / delovanja rezervnega sistema
Varnostni sistem	Se ne uporablja			

Padalo, kinetična energija pri spuščanju mora biti <79 J, aktivacija padala mora biti neodvisna od glavnega napajanja, samodejna aktivacija v primeru izgube napajanja

Tehnične zahteve za izvajanje letalskih dejavnosti

Kategorija operacij	A	B	C	D
Zahteva				
Najmanjše število motorjev multikopterjev	Se ne uporablja	6 Opomba: sprejemljivo je tudi manjše število motorjev, pod pogojem, da je multikopter opremljen s padalom. Kinetična energija pri spuščanju mora biti <79 J, aktivacija padala mora biti neodvisna od glavnega napajanja.	8	8
Pomembne funkcije/sistemi, ki ne smejo biti ogroženi zaradi okvare – potrebna je analiza okvar (FMEA)	Se ne uporablja		Napajanje, sprejem signala, umetna stabilizacija in upravljanje poleta	Napajanje, sprejem signala, umetna stabilizacija in upravljanje poleta, GNSS magnetometer
Analiza okvar in njihovega vpliva – FMEA (ang. <i>Failure Mode Effect Analysis</i>), skladno z DODATKOM 5 tega Uredbo	Se ne uporablja		Samooценjevanje – tabelo je potrebno shraniti, izjavo je potrebno dostaviti Agenciji, ponoviti v primeru modifikacij	Masa < 5 kg: Samooценjevanje – tabelo je potrebno shraniti, izjavo je potrebno dostaviti Agenciji, ponoviti v primeru modifikacij, samooценjevanje dostaviti Agenciji v pregled
Pregled, servisiranje in vzdrževanje UAS	Se ne uporablja		Skladno s seznamom za preverjanje in z navodili proizvajalca je potrebno pripraviti lastne zapise o vseh opravljenih delih in jih hraniti 3 leta	

Dodatek 5

Obrazec analize okvar in njihovega vpliva

Analiza okvar in njihovega vpliva (Failure Mode and Effects Analysis – FMEA) sistema brezpilotnega zrakoplova za izvajanje letalskih dejavnosti kategorije tveganja C in D

Konfiguracija sistema brezpilotnega zrakoplova				
Identifikacijska oznaka:		Kategorija letalskih operacij:		
Proizvajalec in model:		Vrsta zrakoplova:		
Operater:		Naslov operaterja:		
Datum in revizija:		Vzl. operativna masa:		
Komponente sistema brezpilotnega zrakoplova				
Baterija:	Proizvajalec:	Kom:	Rezervne baterije (dodatne)	Rezervne baterije (dodatne)
	Model:	Napetost baterije (S):	Napetost baterije (S):	Napetost baterije (S):
		Tok praznjenja:	Tok praznjenja:	Tok praznjenja:
		Kapaciteta:	Kapaciteta:	Kapaciteta:
Sprejemnik	Proizvajalec:	Kom:	Sistem:	Firmware:
	Model:	Št. kanalov:	Protokol	
		Frekvenca:	Telemetrija	
Kontrolor leta	Proizvajalec:	Kom:	Magnetometer	Napetost/tokovni senzor
	Model:	GNSS):	Ultrazvok	OSD
		Barometer:	Optični senzor	Firmware
Motor:	Proizvajalec:	Št. motorja:	Propeler:	Proizvajalec:
	Model:	Moč:		Model:
	Oznaka:	Prop:		Vrsta:
				Dimenzije::
Kontrolor motoria	Proizvajalec:	Obremenitev:	Propeler (rezervni):	Proizvajalec:
	Model:	Firmware:		Model:
		Ver:		Vrsta:
				Dimenzije::
Padalo:	Proizvajalec:	Kom:	Varnostni ventil	Proizvajalec:
	Model:	Maks. energija:		Model:
	Oznaka:	Samodejno aktiviranje:.		
	Vrsta:	Ročno aktiviranje:		Opombe
Analiza okvar in njihov vpliv				
Št.	Funkcija/sistem:	Onis okvare	Posledica	Preprečevanje posledice
1	Nabaianie			
2	Sprejem signala			
3	Umetna stabilizacija in uravljanje leta			
4	Pogonski sistem			
5	GNSS pozicioniranje			
6	Občutek za magnetno smer			
<p>Vlagaatelj potrjuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da je bila za navedeni sistem brezpilotnega zrakoplova opravljena analiza okvar in njihovega vpliva (FMEA), ki je pokazala, da okvara posamezne komponente ne vodi do popolne prekinitve posameznega sistema, - da je bil opravljen pregled posledic posameznih okvar – v kolikor dokumentacija proizvajalca ne vsebuje pojasnila za preprečevanje posledic posamezne okvare, 				
Datum	Odgovorna oseba operaterja:		Podpis:	